

ประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด

เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งระดับควบ และมีผู้รอง
ตำแหน่งนั้นอยู่ โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ประเมินบุคคล
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อ.ก.พ. กรม กำหนด นั้น

จังหวัดร้อยเอ็ดได้คัดเลือกข้าราชการผู้ผ่านการประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (ตำแหน่งระดับควบ) จำนวน ๑ ราย ดังนี้

<u>ลำดับที่</u>	<u>ชื่อ-สกุล</u>	<u>ตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก</u>	<u>ส่วนราชการ</u>
๑.	นางสาวฐานปนี เกตุเกลียง	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (ด้านเวชกรรม)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลโพนทอง กลุ่มงานการแพทย์

รายละเอียดแบบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น จัดส่งผลงานประเมินตามจำนวน
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคล
หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ผ่านการประเมินบุคคลยังไม่ส่งผลงานจะต้องขอรับการประเมินบุคคลใหม่
อีกครั้ง หากมีผู้ใดจะทักท้วงให้ทักท้วงได้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายชัยวัฒน์ ขันวงษ์พิสิฐ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

บัญชีรายละเอียดแบบท้ายประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด
เรื่อง รายชื่อผู้ที่ฝ่ายการประมีนบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำเนินการตามที่ได้รับการคัดเลือก ระดับชำนาญการพิเศษ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ส่วนราชการ/ ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ได้รับการคัดเลือก	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ
๑	นางสาวฐานะปัน เกตุเกลี้ยง (ด้านเวชกรรม)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลโพนทอง กลุ่มงานการแพทย์ นายแพทย์ชำนาญการ	๑๗๒๖๙๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลโพนทอง กลุ่มงานการแพทย์ นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (ด้านเวชกรรม)	๑๗๒๖๙๙	เดือนธันวาคม ๑๐๐%

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง ลักษณะทางคลินิกและปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงของอาการถอนยาในทารกจากมารดาที่ใช้สารเมทแอมเฟตามีนระหว่างการตั้งครรภ์ (Clinical Characteristics and Factors Affecting Severity of Methamphetamine Withdrawal Symptoms in Neonates from Maternal Methamphetamine Use)

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๑ ให้บริการตรวจวินิจฉัยและรักษาทารกแรกเกิดที่คลอดจากหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงสูง ที่โรงพยาบาลโพนทองและโรงพยาบาลในเครือข่าย

๓.๒ วางแผนทางการศึกษา วิเคราะห์ด้านการแพทย์ เพื่อพัฒนาแนวทางการตรวจวินิจฉัยและรักษาทารก ที่ได้รับผลกระทบจากการตั้งครรภ์

๓.๓ ประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ ค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมาย

๓.๔ ร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพ วิเคราะห์ปัญหาผ่านคณะกรรมการที่มีนำทางคลินิกสาขาคุณภาพและ สาขาสูตินรีเวชกรรม

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

การใช้สารเสพติดในหญิงตั้งครรภ์เป็นปัญหาที่พบบ่อย ซึ่งส่งผลกระทบต่อทารกตั้งแต่ในครรภ์และ หลังคลอดได้ จากการศึกษาของพิมลรัตน์พบว่า การใช้สารเสพติดในหญิงตั้งครรภ์ในประเทศไทยมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสารเสพติดที่นิยมใช้มากที่สุด คือ เมทแอมเฟตามีน ผลกระทบต่อทารกในระยะแรก เกิดจากการด้ามใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์ พบรความเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักตัว น้อย เพิ่มความเสี่ยงต่อการพัฒนาของระบบประสาทและผลกระทบต่อสุขภาพระยะยาว รวมถึงปัญหาจิต สังคม ทำให้เกิดอาการถอนยาในทารกแรกเกิดได้ (drug withdrawal symptoms) เครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมินภาวะถอนยาในทารกแรกเกิด คือ Neonatal abstinence scoring system (NAS score) อาการ ถอนยามักแสดงภายใน ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง จะส่งผลต่อระบบต่างๆ ได้แก่ ระบบประสาท ระบบประสาท อัตโนมัติ ระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจ เพิ่มระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล รวมถึงค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาลที่มากขึ้น ทำให้เป็นปัญหาของโรงพยาบาลและครอบครัวเหตุผลความจำเป็นที่ทำวิจัย

จากสถิติการให้บริการของโรงพยาบาลโพนทองพบว่า สตรีตั้งครรภ์ที่มีคลอดบุตรที่โรงพยาบาล มีประวัติการใช้สารเมทแอมเฟตามีนในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๒ มีทารกแรกเกิดจากการด้ามใช้สารเมทแอมเฟตามีนร้อยละ ๐.๖, ๐.๙, ๑.๑, ๑.๘ และ ๒.๔ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จึงถือว่าเป็นปัญหา สำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาถึงลักษณะทางคลินิกของทารกแรกเกิดจากการด้ามใช้สารเมทแอมเฟตามีน ขณะตั้งครรภ์และปัจจัยที่มีผลต่ออาการถอนยามาก (คะแนนมากกว่าเท่ากับ ๔ คะแนน) ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยง ต่อการเกิดอาการถอนยารุนแรง เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการดูแลทารกแรกเกิดจากการด้ามใช้สาร เมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์และสามารถจัดเป็นแนวทางเพื่อให้คำแนะนำในการดูแลหรือหลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงในหญิงตั้งครรภ์รวมถึงสามารถลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับทารกต่อไป

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต่อ)

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลหลังในทารกแรกเกิดที่มารดาไม่ประวัติใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์ในโรงพยาบาลโพนทองระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ โดยตัวแปรต้นที่ต้องการศึกษา คือ ข้อมูลของทารกได้แก่ เพศ น้ำหนัก ความยาว เส้นรอบศีรษะ อายุครรภ์ ประวัติการคลอด ประวัติความเจ็บป่วย ข้อมูลของมารดาได้แก่ อายุ การศึกษา รายได้ การฝากครรภ์ ผลตรวจเลือด และประวัติการใช้สารเสพติด ตัวแปรตามคือทารกที่มีอาการถ่อนยา แบ่งเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ อาการถ่อนยาน้อย (NAS score < ๕) อาการถ่อนยามาก (NAS score ≥ ๕) ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ทารกแรกเกิดในโรงพยาบาลโพนทองที่เกิดจากมารดาใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์และคลอดมีชีวิต ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๔๙ คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เวชระเบียนการรักษาผู้ป่วย แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยในของทารกที่เกิดจากมารดาใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์และผลตรวจเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะของทารกให้ผลบวก นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สติติเชิงพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยนำเสนอในรูปแบบ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาความสัมพันธ์ระหว่างอาการถ่อนยามากของทารกกับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ใช้สถิติ Logistic regression โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p\text{-value} < 0.05$

๔.๓ เป้าหมายของงาน

เพื่อศึกษาลักษณะทางคลินิกและปัจจัยที่มีผลต่ออาการถ่อนยามาก $NAS score \geq 5$ ในทารกที่คลอดจากมารดาที่ใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

จากการศึกษาข้อมูลย้อนหลังในกลุ่มทารกแรกเกิดที่มารดาใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์ที่โรงพยาบาลโพนทอง ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า มีทารกที่ตรวจพบสารเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะจำนวน ๔๙ ราย โดยทั้งหมดมีอาการถ่อนยา มารดาทั้งหมดใช้สารเมทแอมเฟตามีนเพียงอย่างเดียว เมื่อแบ่งระดับความรุนแรงของการถ่อนยาโดยใช้เกณฑ์ Neonatal Abstinence Scoring System (NAS) พบว่า มีทารกที่มีอาการถ่อนยามาก ($NAS score \geq 5$) ร้อยละ ๓๘.๘ และทารกที่มีอาการถ่อนยาน้อย ($NAS score < 5$) ร้อยละ ๖๑.๒ ผู้ที่ทำการเบริ่งบีบข้อมูลพื้นฐานของทารกจะกลุ่มที่มีอาการถ่อนยามากและกลุ่มที่มีอาการถ่อนยาน้อย พบว่า ปัจจัยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุครรภ์ ($p\text{-value} = 0.025$) น้ำหนักแรกเกิดมากกว่า ๒,๕๐๐ กรัม ($p\text{-value} < 0.001$) และการช่วยเหลือทารก ($p\text{-value} = 0.022$) สำคัญมากกว่า ๗๗.๘% ของทารกที่มีอาการถ่อนยามาก ($p\text{-value} > 0.05$) เมื่อเทียบกับทารกที่ไม่มีอาการถ่อนยามาก ($p\text{-value} = 0.006$) จำนวนการฝากครรภ์ ($p\text{-value} = 0.015$) และอายุครรภ์ขณะฝากครรภ์ครั้งแรก ($p\text{-value} = 0.001$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในอายุมารดา รายได้ต่อเดือน และผลการตรวจเลือด และปัจจัยข้อมูลพื้นฐานของทารก และมารดาที่ส่งผลต่ออาการถ่อนยามากในทารกแรกเกิด จากการวิเคราะห์ univariate analysis พบว่า อายุครรภ์ครบกำหนด ≥ ๓๗ สัปดาห์ ($p\text{-value} = 0.030$) ได้รับการช่วยเหลือทารก ($p\text{-value} = 0.035$) การมีน้ำหนักแรกเกิดมากกว่า ๒,๕๐๐ กรัม ($p\text{-value} < 0.001$) และระดับการศึกษาของมารดา ($p\text{-value} = 0.022$) ส่งผลต่ออาการถ่อนยามากในทารกแรกเกิด โดยทารกที่มีอายุครรภ์ ครบกำหนด ≥ ๓๗ สัปดาห์ มีความเสี่ยงในการเกิดอาการถ่อนยามากเป็น ๔.๒๙ เท่า ของกลุ่มทารกที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า ๓๗ สัปดาห์ (OR ๔.๒, ๙๕%CI ๑.๑๕-๑๔.๙๗; $p\text{-value} = 0.030$) และทารกที่ได้รับช่วยเหลือทารกมากกว่า ๗๗.๘% เท่าของกลุ่มทารกที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือทารกที่มีความเสี่ยงในการเกิดอาการถ่อนยามากเป็น ๖.๕ เท่าของกลุ่มทารกที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต่อ)

(OR ๖.๕, ๙๕%CI ๑.๑๕-๓๖.๔๖; p-value = 0.035) และหารกที่มีน้ำหนักแรกเกิดมากกว่า ๒,๕๐๐ กรัม มีความเสี่ยงในการเกิดอาการถอนยามากเป็น ๑๔.๑ เท่าของกลุ่มหารกที่มีน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม (OR ๑๕.๐๘, ๙๕%CI ๓.๓๗-๕๔.๘๗; p-value < 0.0001) ในส่วนข้อมูลพื้นฐานของมาตรบทว่า กลุ่มมาตรการที่มีระดับการศึกษาขั้นมัธยมมีความเสี่ยงที่ทางจะเกิดอาการถอนยามากเป็น ๑๓.๔ เท่าของกลุ่มมาตรการที่มีระดับการศึกษาขั้นป्रograms (OR ๑๓.๔, ๙๕%CI ๑.๑๙-๑๗๒.๗๑; p-value = 0.0001) และเมื่อนำปัจจัยทั้ง ๔ ตัว ที่มีค่า p-value < 0.05 จากการวิเคราะห์ Univariate analysis มากวิเคราะห์ที่ต่อด้วย Multivariate analysis พบร้อยปัจจัยน้ำหนักแรกเกิดที่ส่งผลต่อการเกิดอาการถอนยาในหารกแรกเกิดจากมาตรการที่ใช้สารเมทแอมเฟตามีนขณะตั้งครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า หารกที่มีน้ำหนักมากกว่า ๒,๕๐๐ กรัม มีความเสี่ยงในการเกิดอาการถอนยาเป็น ๑๑.๓ เท่าของกลุ่มหารกที่มีน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม (adjusted OR ๑.๓, ๙๕%CI ๑.๔๒-๕๐.๓๒; p-value = 0.0001)

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- ๖.๑ สามารถลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับหารกต่อไป
- ๖.๒ พัฒนาแนวทางปฏิบัติด้านการประเมินอาการ การควบคุมอาการถอนยาในหารกที่เกิดจากการที่ใช้สารเมทแอมเฟตามีนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงพยาบาล
- ๖.๓ เมื่อสร้างตั้งครรภ์มีประวัติใช้สารเมทแอมเฟตามีนร่วมกับไม่มาฝากครรภ์ ควรเฝ้าระวังภาวะเกิดก่อนกำหนด หารกรับนมไม่ได้ การได้รับการช่วยกู้ชีพหลังเกิด และควรติดตามอาการถอนยา ซึ่งอาจมีโอกาสเกิดอาการถอนยาที่รุนแรงได้
- ๖.๔ ควรมีการติดตามการรักษาพัฒนาการและการเจริญเติบโตในผู้ป่วยกลุ่มนี้

๗. ความยุ่งยากและข้อข้อใน การดำเนินการ

- ๗.๑ เป็นการศึกษาแบบย้อนหลังโดยการศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียนความสมบูรณ์ของข้อมูลเวชระเบียนจึงมีผลต่อการศึกษาครั้งนี้
- ๗.๒ เป็นการเก็บข้อมูลเฉพาะช่วงเวลาที่มารดาคลอดทำให้ไม่ทราบปริมาณสารเสพติดที่มารดาใช้จึงมีผลต่อการหาความสัมพันธ์ของปริมาณยาเสพติดที่มารดาใช้ส่งผลกระทบต่อหารก
- ๗.๓ เป็นการเก็บข้อมูลผลกระทบต่อหารกระยะสั้นจากการที่มารดาใช้สารเสพติดทำให้ขาดข้อมูลในส่วนของผลกระทบต่อหารกระยะยาวในด้านพัฒนาการระบบประสาทของเด็ก

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ๘.๑ การสืบค้นข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางและวางแผนเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
- ๘.๒ การวางแผนและพัฒนาแนวทางการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะสามารถนำเสนอผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์
- ๘.๓ การเลือกใช้สถิติและการวิเคราะห์ทางสถิติที่เหมาะสม เพื่อทำให้สามารถนำเสนอผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต่อ)

๙. ข้อเสนอแนะ

- ๙.๑ ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรใช้ตัวอย่างประชากรที่มากขึ้น ทำการศึกษาแบบสังเกตไปข้างหน้า (prospective observational cohort study) ควรศึกษาประวัติการใช้สารเเพทย์ติดชนิดอื่นร่วมด้วย และเพิ่มระยะเวลาในการใช้สารเเพทย์และเเพฒามีนของมาตรการ
- ๙.๒ สามารถจัดทำแนวทางการรักษาและการเฝ้าระวังอาการถอนยาในทางที่เกิดจากมาตรการที่ใช้สารเเพทย์เเพฒามีนขณะตั้งครรภ์ เพื่อใช้ในโรงพยาบาลชุมชนเครือข่าย
- ๙.๓ สถานบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการตรวจคัดกรองสารเเพทย์เเพฒามีนในปัสสาวะของสตรีตั้งครรภ์ทุกรายเมื่อมาฝากครรภ์ ซึ่งเดิมมีการตรวจคัดกรองสารเเพทย์เเพฒามีนในสตรีตั้งครรภ์เฉพาะรายที่มีประวัติเสี่ยง เพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาได้เร็ว สามารถลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นต่อทางรอดได้

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

ตีพิมพ์ในวารสารกุมารเวชศาสตร์ ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๗

๑๑. สัดส่วนผลงานของผู้ขอประเมิน

๑) นางสาวฐานะปัน เกตุเกลี้ยง สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐๐

๑๒. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ไม่มี

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... /.....

(นางสาวฐานะปัน เกตุเกลี้ยง)

นายแพทย์ชำนาญการ (ด้านเวชกรรม)

วันที่ ..... ๑๖ / ..... ก.๙ / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
๑) นางสาวฐานะปัน เกตุเกลี้ยง	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

(นายกัมปนาท โภวิทยากร)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพนหອງ
วันที่ ๑๒/๐๗/๒๕๖๗.....

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ..... (นายสุรเดช ชาเรณ)

(..... นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด)

(ตำแหน่ง) .....

วันที่ ..... ๑๗ กค ๒๕๖๗ / .....

ผู้บังคับบัญชาที่เห็นชอบ

ส่วนที่ ๓ แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวานโรงพยาบาลโพนทอง

๒. หลักการและเหตุผล

เบาหวานเป็นโรคเรื้อรังซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญทั่วโลก เนื่องจากพบได้บ่อยและหากผลการรักษาไม่ได้ตามเป้าหมาย ระยะยาวจะนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนต่างๆ หล่ายระบบ โรคเบาหวานในเด็กส่วนใหญ่พบว่าเป็นเบาหวานชนิดที่ ๑ มากกว่าเบาหวานชนิดที่ ๒ พบร่วมกับอุบัติการณ์การเกิดเบาหวานชนิดที่ ๑ ของไทย ๐.๓ - ๐.๕ รายต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ รายต่อปี^(๑) จากการศึกษาของชัยชาญ ดีโรจน์วงศ์^(๒) รายงานพบอุบัติการณ์ของเบาหวานชนิดที่ ๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้นจาก ๐.๑๗ รายต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ รายต่อปี ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๒๗ รายต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ รายต่อปี ในปี ๒๕๔๘ เบาหวานชนิดที่ ๑ เกิดจากเบต้าเซลล์ของตับอ่อนถูกทำลายจากปฏิกิริยาทางภูมิคุ้มกัน ทำให้ไม่สามารถผลิตอินซูลินได้อย่างสมบูรณ์ต้องได้รับการรักษาด้วยอินซูลินตลอดชีวิต พบได้ตั้งแต่ทุกช่วงอายุ แต่พบมากในเด็กและผู้ใหญ่ ตอนต้นร้อยละ ๕๙ ของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๑ ได้รับการวินิจฉัยก่อนอายุ ๓๐ ปี จำเป็นต้องให้การบริบาลเป็นระยะเวลานาน จึงส่งผลต่อสุขภาพคุณภาพชีวิต สุขภาพจิต ต่อครอบครัว และทรัพยากรด้านสุขภาพ การเกิดภาวะแทรกซ้อนเนื่ยบพลันจากการใช้อินซูลินที่ไม่เหมาะสม ทำให้มีความรุนแรงต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือเสียชีวิต รวมทั้งการเกิดภาวะแทรกซ้อนในระยะยาว ได้แก่ Diabetic Retinopathy และ Diabetic Nephropathy นอกจากนี้ส่งผลกระทบต่อการดูแลอย่างครอบคลุมอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีภาวะแทรกซ้อนให้เกิดน้อยที่สุด ปัจจุบันโรงพยาบาลโพนทอง มีผู้ป่วยโรคเบาหวานเด็กและวัยรุ่นจำนวน ๑๕ ราย ผู้จัดทำได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงได้ดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวานโรงพยาบาลโพนทอง โดยมีเป้าหมายที่ให้ผู้ป่วยและผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและเกิดทักษะในการดูแลตัวเองของผู้ป่วยเบาหวานเด็กและวัยรุ่น เพื่อควบคุมระดับน้ำตาลให้ใกล้เคียงปกติและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์

ผู้ป่วยเบาหวานในเด็กและวัยรุ่นมีความแตกต่างจากผู้ป่วยเบาหวานผู้ใหญ่ เพราะเด็กมีการปรับตัวตามวัย มีข้อจำกัดด้านการฉีดอินซูลิน การเจาะน้ำตาลปลายนิ้ว อาหาร กิจวัตรประจำวัน จึงต้องให้การดูแลโดยพิเศษสาขาวิชาชีพ สอนความรู้และทักษะเรื่องโรคเบาหวานในการดูแลตนเอง และให้การดูแลอย่างเหลือด้านจิตใจแก่ผู้ป่วยและครอบครัวคู่กัน โดยมีเป้าหมายของการรักษา คือ ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดและ HbA1C ตามวัยของผู้ป่วยเพื่อป้องกันและลดภาวะแทรกซ้อนเรื้อรังทั้ง Microvascular และ Macrovascular

การบริบาล : ทุกคนได้รับการดูแลด้วยระบบ Diabetes Self Management Program (DSMP) ประกอบด้วย Diabetes Self- Management Education (DSME) และ Diabetes Self-Management Support (DSMS) ได้แก่ ความรู้เรื่องโรค, การฉีดยา และทักษะการดูแลตัวเอง เช่น การแก้ไขภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) และน้ำตาลในเลือดสูง (Hyperglycemia) การนับอาหารแบบส่วน (คาร์บ) ได้รับแผ่นตรวจน้ำตาลเพื่อเจาะระดับน้ำตาลด้วยตนเองวันละ ๓- ๔ ครั้ง และแผ่นตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ ติดตามทุก ๑ เดือน ในช่วง ๓ เดือนแรกเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจ และทักษะการดูแลตัวเองจากนั้นติดตามทุก ๓ เดือน จำนวน ๕ ครั้งรวมเวลา ๑ ปีกำหนดการติดตามดูแล T1DM ในเด็กและวัยรุ่นเป็นเวลา ๑ ปี ประกอบด้วยการรักษา ๓ ด้าน ดังนี้

ส่วนที่ ๓ แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

- ๑) ด้านพฤติกรรมการดูแลตัวเอง (behavioral outcomes) ประกอบด้วย ๒ ข้อ ได้แก่
  - ๑.๑) การติดตามที่คลินิกเบาหวานเด็กและวัยรุ่นในโรงพยาบาล อายุต่ำกว่า ๓ ครั้งต่อปี
  - ๑.๒) การตรวจ Self monitoring Blood Glucose (SMBG) อายุต่ำกว่า ๓ ครั้งต่อวัน
- ๒) ด้านผลการรักษาทางการแพทย์ (Medical outcomes) ประกอบด้วย ๓ ข้อ ได้แก่
  - ๒.๑) ระดับ HbA1C ทุก ๓ เดือน
  - ๒.๒) BUN/Creatinine และ Lipid Profile อายุต่ำกว่า ๒ ครั้งต่อปี
  - ๒.๓) การประเมินภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน ได้แก่ DKA และ Severe Hypoglycemia ที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล
- ๓) ภาวะแทรกซ้อนระยะยาวของโรคเบาหวานใน ๑ ปี ได้แก่ Diabetic Retinopathy ได้ตรวจ Fundus ปีละ ๑ ครั้ง Diabetic Nephropathy โดยการตรวจ Urine Microalbuminuria อายุต่ำกว่า ๒ ครั้ง และ Diabetic Neuropathy ประเมินด้วย Monofilament ๑ ครั้ง
- ๔) ด้านจิตใจ Psychological Outcome และเหตุการณ์อื่นๆ เกี่ยวกับสุขภาพ (Health Events) ประกอบด้วย ๓ ข้อ ได้แก่
  - ๓.๑) ความรู้สึกด้านอารมณ์ (Emotional State) นึกย้อนไป ๓ วันที่ผ่านมา
  - ๓.๒) ความรู้สึกด้านระดับพลังงาน (Energy Level) นึกย้อนไป ๓ วันที่ผ่านมา
  - ๓.๓) เหตุการณ์อื่นๆ เกี่ยวกับสุขภาพ (Health Events) ได้แก่ อาการเจ็บป่วย อาการก่อภัย ประจำเดือน และภาวะเครียด
- ๕.๙ ข้อเสนอและข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น
  - ๑) ผู้ป่วยที่เป็นเบาหวานเด็กไม่ได้รับการคัดกรองเบาหวานขึ้นจ่อประสานตา Diabetic Retinopathy โดยการตรวจ Fundus ทุกราย
  - ๒) ผู้ป่วยเบาหวานเด็กและผู้ป่วยเด็กไม่เห็นความสำคัญของการคัดกรองเบาหวานขึ้นจ่อประสานตา ไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้ขาดการมาติดตามอย่างต่อเนื่อง
  - ๓) ผู้ป่วยไม่สามารถตรวจ Self Monitoring Blood Glucose (SMBG) ๓ - ๔ ครั้งต่อวัน เนื่องจากแผลน้ำตาลเพื่อเจาะระดับน้ำตาลที่สนับสนุนจากโรงพยาบาลไม่เพียงพอผู้ป่วยต้องจัดซื้อเพิ่มเอง ทำให้สามารถตรวจระดับน้ำตาลได้ ๒ ครั้งต่อวัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ตอบเรียบร้อยแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นเบาหวานก่อนเข้าร่วมโครงการ โรคร่วม ข้อมูลเมื่อแรกวินิจฉัย การรักษาในปัจจุบัน ภาวะแทรกซ้อนระยะยาว (diabetic retinopathy, diabetic nephropathy, diabetic neuropathy) นำเสนอเป็นจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังได้รับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จึงเริ่มเก็บข้อมูลใช้เวลา ๑๒ เดือน การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลลัพธ์รวมของการรักษาในงานวิจัยฉบับนี้ ประกอบด้วย

- ๑) การติดตามที่คลินิกในโรงพยาบาล อายุต่ำกว่า ๓ ครั้งต่อปี
- ๒) การตรวจ Self - Monitoring Blood Glucose (SMBG) อายุต่ำกว่า ๓ ครั้งต่อวัน
- ๓) การติดตามค่า HbA1C ในระยะเวลา ๑ ปี

ส่วนที่ ๓ แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

๔) ติดตามอัตราการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เนื่องจากภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน ได้แก่ DKA และ severe hypoglycemia

๕) มีการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนระยะยาวทางตา ไต เท้า ประจำปีครบทามเกณฑ์กำหนด

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๑ เป็นโรคเรื้อรัง สามารถจัดการตนเองเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลให้ใกล้เคียงปกติ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔.๒ ผู้ป่วยและครอบครัวได้รับความรู้และสร้างทักษะการจัดการตนเอง จัดทีมสหสาขาไว้ชี้พิให้ความรู้ สอน DSME (Diabetes self-management education)

๔.๓ ผู้ป่วยเบาหวานมีการตรวจระดับน้ำตาลปลายนิ้วอย่างสม่ำเสมอ ไม่หยุดฉีดอินซูลิน มีการนับ Carb counting และคำนวณอินซูลินอย่างสม่ำเสมอ ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน และได้รับการติดตามการปรับยาอินซูลินผ่านไลน์แอนด์เพลทฟอร์ม เช่น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ อัตราการให้ความรู้และสร้างทักษะการจัดการตนเองสำหรับผู้ป่วย T1DM ร้อยละ ๘๐

๕.๒ อัตราการได้รับการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนเรื้อรัง ร้อยละ ๘๐

๕.๓ อัตราการรับกลับเข้า รพ. ด้วยปัญหา DKA/severe hypoglycemia น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

๕.๔ ค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลในเลือด HbA1C ลดลงสู่เป้าหมาย < ๗.๕ ร้อยละ ๘๐

๖. เอกสารอ้างอิง

๑. Tuchinda C, Likitmaskul S, Unachak K, Panamonta O, Patarakijavanich N, Chetthakul T. The epidemiology of type 1 diabetes in Thai children. J Med Assoc Thai. 2002;85(6):648-52.

๒. Deerchanawong C, Ferrario A. Diabetes management in Thailand: a literature review of the burden, costs, and outcomes. Global Health. 2013;9:11.

(ลงชื่อ) .....

(นางสาวฐานี เกตุเกลี้ยง)

ตำแหน่ง นายแพทย์ชำนาญการ (ด้านเวชกรรม)

(วันที่) ..... ๑๒/.....๐๙/.....๒๕๖๗....

ผู้ขอประเมิน